

แบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT)

03

อำนาจหน้าที่

โรงเรียนวันครู 2504
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

หน้าที่และอำนาจของสถานศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด

บทบาทและหน้าที่อำนาจของสถานศึกษา

๑. จัดทำนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ
๒. จัดตั้งงบประมาณ และรับผิดชอบการใช้จ่ายงบประมาณ
๓. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)
๔. จัดการเรียนการสอน จัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสม และส่งเสริม กระบวนการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาตนเองของผู้เรียน
๕. ออกระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ รวมทั้งระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา
๖. กำกับ ติดตาม ประเมินผลงานตาม แผนงานโครงการ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการ พิจารณาความดีความชอบ การพัฒนา และการดำเนินงานทางวินัยกับครูและบุคลากรทางการศึกษา
๗. ประสานการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งปกครอง ดูแล บำรุง รักษา ใช้และจัดหาผลประโยชน์ จาก ทรัพย์สินของโรงเรียน ทั้งที่เป็นราชพัสดุและทรัพย์สินอื่น ๆ ตามระเบียบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
๘. จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ความร่วมมือในการประเมินคุณภาพการศึกษา จาก หน่วยงานภายนอก รวมทั้งการรายงานผลการประเมินต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
๙. ส่งเสริมความเข้มแข็งในชุมชน และสร้างความสัมพันธ์กับสถาบันอื่น ๆ ในชุมชนและท้องถิ่น
๑๐. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในหรือตามที่ได้รับมอบหมายและตามที่กฎหมายกำหนดให้

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๔๕
๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ มาตรา ๓๘ (กรรมการสถานศึกษา) มาตรา ๓๙ (อำนาจหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษา)
๓. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ (ออกตามมาตรา ๓๔ วรรคสี่ของพระราชบัญญัติบริหารกระทรวงศึกษาธิการ)
๔. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา (ออกตามมาตรา ๓๙ วรรคสอง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒)
๕. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ.๒๕๔๖ (ออกตามมาตรา ๓๕ พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหาร ราชการกระทรวงศึกษาธิการ)
๖. กฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติหลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา กรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๔๖
๗. ระเบียบ กฎหมายอื่น ๆ

บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาตามเจตนารมณ์ ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

๑. จัดทำนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาด้านวิชาการ ด้านบุคคล ด้านงบประมาณและด้านบริหารทั่วไป
๒. จัดตั้งและรับผิดชอบการใช้จ่ายงบประมาณ
๓. พัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน
๔. ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแนวปฏิบัติ
๕. กำกับ ติดตามประเมินผลตามแผนงานโครงการ
๖. ระดมทรัพยากร ปกครอง ดูแลบำรุงรักษาทรัพย์สินของราชการ
๗. จัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
๘. ส่งเสริมความเข้มแข็งชุมชน และสร้างความสัมพันธ์

บทบาทหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑. บทบาทหน้าที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ มาตรา ๓๗ วรรค ๒ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้

๑.๑ เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๒ รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทาง และแผนการ ปฏิบัติราชการของกระทรวง

๑.๓ ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายอื่นในกรณีที่มีกฎหมายอื่นกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ ไว้เป็นการเฉพาะการใช้อำนาจและการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวให้ คำนึงถึงนโยบายที่คณะรัฐมนตรี กำหนดหรืออนุมัติแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการของ กระทรวงด้วย

๒. บทบาทหน้าที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มาตรา ๒๔ ของ พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดให้ผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเป็นผู้บริหารราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเป็นผู้บังคับบัญชา ของข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๒.๑ รับผิดชอบในการปฏิบัติงานราชการที่เป็นอำนาจและหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ การศึกษาและ ตามที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามอบหมาย

๒.๒ เสนอแนะการบรรจุและแต่งตั้งและการบริหารงานบุคคลในเรื่องอื่นที่อยู่ในอำนาจ และ หน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

๒.๓ พิจารณาเสนอความดีความชอบของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาใน หน่วยงาน การศึกษาในเขต พื้นที่การศึกษา และข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาใน สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา

๒.๔ จัดทำแผนและส่งเสริมการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาใน หน่วยงาน การศึกษา ในเขตพื้นที่ การศึกษา

๒.๕ จัดทำทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา

๒.๖ จัดทำมาตรฐานคุณภาพงาน กำหนดภาระงานขั้นต่ำและเกณฑ์การประเมินผลงาน สำหรับข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๗ ประเมินคุณภาพการบริหารงานบุคคลและจัดทำรายงานการบริหารงานบุคคล เสนอ อ.ก.ค.ศ. เขต พื้นที่การศึกษาเพื่อเสนอ ก.ค.ศ. ต่อไป

๒.๘ ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้กฎหมายอื่น หรือ ตามที่ ก.ค.ศ.มอบหมาย

บทบาทหน้าที่ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
  - ๑) จัดรูปแบบการศึกษา มาตรา ๑๕
  - ๒) จัดกระบวนการศึกษา มาตรา ๒๔-๓๐
  - ๓) บริหารจัดการศึกษา ๔ ด้าน มาตรา ๓๙
  - ๔) เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา มาตรา ๔๐
  - ๕) จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา ๔๘-๕๐
  - ๖) ปกครองดูแลบำรุงรักษาทรัพย์สินของราชการ มาตรา ๕๙
  - ๗) พัฒนาบุคลากร นักเรียนด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ มาตรา ๖๕-๖๖
๒. อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.๒๕๔๕
  - ๑) ผ่อนผันการส่งเด็กเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
  - ๒) เป็นเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่
  - ๓) จัดการศึกษาเด็กบกพร่อง พิการ ต้อยโอกาสในรูปแบบที่เหมาะสม มาตรา ๑๒
  - ๔) ดำเนินการอื่น ๆ ตามกฎหมายกำหนด
๓. อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๔๖ (มาตรา ๓๙)
  - ๑) เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
  - ๒) บริหารกิจการสถานศึกษา
  - ๓) ประสานระดมทรัพยากร
  - ๔) เป็นผู้แทนสถานศึกษา
  - ๕) จัดทำรายงานประจำปีต่อกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา
  - ๖) อนุมัติประกาศนียบัตรวุฒิปัตร์
  - ๗) อื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชาทุกระดับมอบหมาย
  - ๘) ตามที่ได้รับการกระจาย มอบอำนาจ (ปฏิบัติราชการแทน) มาตรา ๔๔-๔๕
    - ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขานุการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา
    - ผู้อำนวยการสำนักฯในกรม ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา
    - ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา

๔. อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ แบ่งส่วนราชการใน
สถานศึกษา ๒๕๔๖

- ๑) วิเคราะห์จัดทำนโยบาย แผนสถานศึกษา
- ๒) วางระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ
- ๓) เสนอขอจัดตั้งเงินอุดหนุนทั่วไป
- ๔) แต่งตั้งอนุกรรมการ คณะทำงานต่าง ๆ

๕. อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗

- ๑) ควบคุมดูแลการบริหารงานบุคคล มาตรา ๒๗(๑)
- ๒) พิจารณาความดีความชอบ มาตรา ๒๗ (๒)
- ๓) ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาบุคลากร มาตรา ๒๗(๓)
- ๔) จัดทำมาตรฐานภาระงานครูมาตรา ๒๗ (๔)
- ๕) ประเมินผลการปฏิบัติงานครูมาตรา ๒๗ (๕)
- ๖) ปฏิบัติหน้าที่ตาม อ.ก.ค.ศ มาตรา ๒๗ (๖)
- ๗) สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการกรณีขาดคุณสมบัติ

มาตรา ๔๙

- ๘) สั่งบรรจุแต่งตั้งครูผู้ช่วย ครูบุคลากร มาตรา ๕๓(๔)
- ๙) สั่งข้าราชการครูที่ทดลองปฏิบัติราชการออก มาตรา ๕๖ วรรคสอง
- ๑๐) สั่งให้ ข้าราชการครูพ้นทดลองงานต่อไป มาตรา ๕๖ วรรคสอง
- ๑๑) สั่งข้าราชการครูที่ออกไปแล้วกลับเข้ามาตาม มติ อ.ก.ค.ศ มาตรา ๖๔
- ๑๒) สั่งให้ข้าราชการครูรักษาการในตำแหน่ง (ตำแหน่งว่าง) มาตรา ๖๘
- ๑๓) สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูมาตรา ๗๓
- ๑๔) ยกย่องเชิดชูเกียรติครูดีเด่น มาตรา ๗๕
- ๑๕) แจกภาระงาน เกณฑ์ ประเมินผลงาน มาตรฐานวิชาชีพจรรยาบรรณวิชาชีพ

ระเบียบแบบ แผนฯ มาตรา ๗๘

- ๑๖) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มาตรา ๗๙
- ๑๗) ส่งเสริมสนับสนุนให้ไปศึกษาดูงาน มาตรา ๘๑
- ๑๘) รักษาวินัยอย่างเคร่งครัด มาตรา ๘๒
- ๑๙) เสริมสร้างพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชา มาตรา ๙๕-๙๘
- ๒๐) อนุญาต ยับยั้งการลาออก มาตรา ๑๐๘
- ๒๑) สั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนกรณีกล่าวหาไม่เลื่อมใสการปกครองฯ มาตรา ๑๑๐ (๔)
- ๒๒) สั่งให้ข้าราชการครูออกจากราชการ ในกรณีต่างๆ เช่น เจ็บป่วย ยุบตำแหน่ง ไร้

ประสิทธิภาพ จำคุก

๖. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานที่ เป็นนิติบุคคลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ.๒๕๔๖ กำหนดบทบาทหน้าที่ของ ผู้บริหาร สถานศึกษา ดังนี้

๑) ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้แทนของนิติบุคคลสถานศึกษา

๒) นิติบุคคลสถานศึกษาถูกฟ้องร้อง ให้รายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แจ้งสำนักงาน คณะกรรมการการ ศึกษาชั้นพื้นฐาน แต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินคดี

๓) การบริหารบุคคลตามกฎหมายพระราชบัญญัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๔) ยุบ รวม เลิกล้ม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตรวจสอบบัญชีทรัพย์สิน โอน จำหน่ายตาม หลักเกณฑ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

๕) โรงเรียนมีอำนาจปกครอง ดูแล บำรุง รักษา ใช้ จัดหา ผลประโยชน์ จากทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศ ให้แต่จำหน่าย อสังหาริมทรัพย์คณะกรรมการโรงเรียนต้องเห็นชอบและรายงานสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา

๗. อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามระเบียบ กฎหมายอื่นๆ เช่น

๑) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนนักศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘

๒) กฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยความประพฤติของนักเรียนนักศึกษา

๓) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความ ประพฤตินักเรียนฯ พ.ศ.๒๕๔๘

๔) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการของสถานศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗

๕) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการชักธงชาติในสถานศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗

๖) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการตั้งชื่อสถานศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗

๗) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการขอบคุณหรืออนุโมทนา พ.ศ.๒๕๔๗

๘) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการแก้ไขวันเดือนปีเกิดของนักเรียน นักศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗

๙) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยใบสุทธิและหนังสือรับรองของสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

๑๐) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการยกเลิกเงินบำรุงการศึกษา พ.ศ.๒๕๓๔ - พ.ศ. ๒๕๔๗

๑๑) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรมฯ (ฉ.๒) พ.ศ.๒๕๔๗

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ มาตรา ๓๘ ของ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ให้กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา ๔๐ ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๕

๒. อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มาตรา ๒๖ ของ พระราชบัญญัติ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา เกี่ยวกับ การบริหารบุคคล สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

๑) กำกับ ดูแลบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาให้สอดคล้อง องค์กรนโยบาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และ วิธีการตามที่ ก.ค.ศ และ อ.ก.ค.ศ เขตพื้นที่การศึกษากำหนด

๒) เสนอความคิดเห็นต่อการจำนวนและอัตราตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถาน ศึกษาเพื่อเสนอ อ.ก.ค.ศ เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา

๓) ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาใน สถานศึกษาต่อผู้บริหารสถานศึกษา

๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้กฎหมายอื่น หรือตามที่ อ.ก.ค.ศ เขตพื้นที่การศึกษามอบหมาย

